

infoa

november 2014 – nr. 4

Udlandspraktik hjælper på fagligheden

SIDE 14–16

SIKKER KØRSEL ER LEDELSENS ANSVAR

SIDE 18–20

TAG TIL
GENERALFORSAMLING
DEN 20. NOVEMBER

– DU FINDER ÅRETS BERETNING
I MIDTEN AF BLADET

FOA
FAGOGARBEJDE

Social- og Sundhedsafdelingen

Konference satte fokus på tillid

SIDE 22-23

Birgit
Skog
under-
viser på
SOPU
9-13

SOSU KALENDER

Fagforeningens kalender for 2015 udkommer ikke med infoa, til gengæld kan du få kalenderen hos din tillidsrepræsentant.

Har du ingen tillidsrepræsentant, eller er du ledig, efterløner eller pensionist, så kan du afhente en kalender i fagforeningens reception på Godthåbsvej 15, Frederiksberg.

Michéla Xotta og Michelle S. Larsen – parate til DM i SOSU Skills

SIDE 21

INDHOLD

INFOA NR. 4-2014

- 4 Juletræsfest i Brøndby Hallen
- 5-7 Kend din kerneopgave
- 9-13 Jeg elsker at undervise
Få SOSU-assisterter underviser på skolerne
FOA SOSU: Skolerne skal følge med tiden
- 14-16 Jeg foretrækker et spejl
Job og uddannelse i Øresunds-regionen
- 18-20 Sikker kørsel er lederens ansvar
Cyklen stejlede
FOA SOSU hilser dommen velkommen
- 21 SOSU C løb med mesterskabet
- 22-23 Tillid må ikke være strategisk
- 24 Kurser i fagforeningen

I HVERT NUMMER

- 4 SOSU Kalender
- 17 Kort Nyt: Aktiviteter i Seniorklubben
- 17 Debatindlæg: Hvad gør FOA?

TAK
TILLIDS-
REPRÆSENTANT

Har du og dine kollegaer en fantastisk tillidsrepræsentant? En tillidsrepræsentant, der står parat til at hjælpe, når der er problemer og en tillidsrepræsentant, der har styr på jeres løn- og arbejdsvilkår? Er det så ikke på tide at fortælle omverdenen, hvor heldige I er?

Send os et brev eller en e-mail og fortæl os, hvorfor det lige netop er jeres tillidsrepræsentant, der skal hyldes med en buket blomster.

Skriv gerne **senest mandag den 1. december** til journalist Lise Lotte Blicher Bendtsen.

Pr. e-mail: LLBB@foa.dk eller pr. brev til FOA Social- og Sundhedsafdelingen, Godthåbsvej 15, 2000 Frederiksberg.

ET LANGT ARBEJDSLIV

PALLE NIELSEN,
FORMAND FOA SOCIAL- OG
SUNDHEDSAFDELINGEN

Danskerne har den højeste pensionsalder i den vestlige verden, og det kombineret med, at vi lever kortere end mange andre, så kan vi se frem til markant færre år som pensionister.

For mange medlemmer med hårdt

fysisk og psykisk arbejde er det måske ikke så interessant en betragtning, for de har nemlig helt andre bekymringer, såsom om de kan holde til at arbejde frem til den forlængede pensionsalder. Det viser en ny medlemsundersøgelse fra FOA.

Arbejdsgivernes ønske om at hæve aldersgrænsen for seniordage er helt ude af trit med deres ansvar som arbejdsgivere.

Fire ud af 10 medlemmer, der ikke er med i efterlønsordningen, regner ikke med, at de kan arbejde frem til pensionsalderen. Og seks ud af de 10 vurderer, at arbejdet vil være for anstrengende for dem, og at de vil være nedslidte og have dårligt helbred, når de når pensionsalderen.

Derfor bør man spørge sig selv om,

hvad der skal til for, at vores medlemmer kan blive længere på arbejdsmarkedet? Spørger man vores medlemmer, så peger 53 procent af dem under 60 år på; nedsat arbejdstid. Og 43 procent mener, at mindre belastende arbejdsopgaver og flere fridage kan være med til at hindre nedslidning og medvirke til, at de kan arbejde indtil, de går på pension.

Arbejdsgiverne har ansvar for, at medarbejdere ikke bliver nedslidte. Allerede nu skal den senere tilbagetrækningsalder og de udfordringer, det indebærer, indtænkes i arbejdspladsernes seniorpolitik. Derfor virker det da også ganske besynderligt, at arbejdsgiverne i forbindelse med de kommende overenskomstforhandlinger ønsker at hæve aldersgrænsen for, hvornår man kan få seniordage.

Politikerne og arbejdsmarkedets parter må tage ansvar for, at alle får et ordentligt arbejdsliv helt frem til pensionsalderen. Alle skal kunne forlade arbejdsmarkedet på værdig vis og få et værdigt, om kortere, otium.

FOA

Social- og Sundhedsafdelingen
Godthåbsvej 15, 2000 Frederiksberg

Telefon **4697 2222**
E-mail **sosu@foa.dk**
Fax **4697 2220**
Hjemmeside **www.foa.dk/sosu**

Social- og Sundhedsafdelingens
A-kasse

Telefon **4697 2222**
E-mail **akas050@foa.dk**
Fax **4697 2211**

Åbningstider i fagforening og a-kasse:

Åbningstider	Telefontider
Mandag Kl. 8.30–15.00	Kl. 10.00–14.00
Tirsdag Kl. 8.30–15.00	Kl. 10.00–14.00
Onsdag* Kl. 8.30–17.00	Kl. 10.00–17.00
Torsdag Kl. 8.30–15.00	Kl. 10.00–14.00
Fredag Kl. 8.30–13.00	Kl. 10.00–12.00

A-kassens hotline

Har du spørgsmål uden for åbningstid, kan du benytte dig af a-kassens hotline, der har åbent fra mandag til fredag i tidsrummet kl. 16.00–20.00. Telefonnummer: 4697 1010

*) Fagforening og a-kasse er lukket den 2. onsdag i hver måned

ÅBNINGSTIDER I JULEN

Fagforeningen:

Lukket onsdag den 24. december – fredag den 2. januar.
NB: Der er dog åbent for telefoner mandag den 29. december – tirsdag den 30. december fra kl. 10.00–14.00.

A-kassen:

Lukket onsdag den 24. december – fredag den 26. december.
Åbent mandag den 29. december – tirsdag den 30. december for telefonisk henvendelse og personligt fremmøde fra kl. 10.00–14.00.
Lukket onsdag den 31. december – torsdag den 1. januar.
Åbent fredag den 2. januar for telefonisk henvendelse og personligt fremmøde fra kl. 10.00–12.00.

Foto: Søren Iskov

Nu er det tid til juletræsfest for alle medlemmer af FOA Social- og Sundhedsafdelingen og deres familier.

Juletræsfesten afholdes søndag den 30. november 2014 fra kl. 11.00–15.00 i Brøndby Hallen.

Som sidste år er det muligt at købe billetter i fagforeningens reception eller via e-mail. Billetterne koster 75,- kroner for både børn og voksne.

Husk at dit medlemskab skal dokumenteres ved hjælp af dit cpr-nr., og at det ligeledes gælder, når du køber billetter for kollegaer.

Med billetten følger:

Børn: Sodavand, godtepose og julegave.

Voksne: Kaffe og æbleskiver.

Køb billet via e-mail

Send en e-mail til: bogholdsosu@foa.dk, hvori du skal angive dit cpr-nr. og anføre, hvor mange billetter i nedennævnte kategorier du ønsker at købe:

Voksen _____

Barn	0–2 år	Dreng _____	Pige _____
	3–5 år	Dreng _____	Pige _____
	6–9 år	Dreng _____	Pige _____
	10–14 år	Dreng _____	Pige _____

Vi sender efterfølgende en faktura via e-mail, og når betaling er indgået, sender vi billetterne til dig. NB: Der vil blive pålagt et gebyr på 2,- kroner pr. billet.

Vi gør opmærksom på, at der ikke må medbringes mad- og drikkevarer.

SOSU-kalender

DEN 11. NOVEMBER:

Medlemsarrangement i
Seniorklubben,
kl. 11.00

DEN 12. NOVEMBER:

Barselscafé,
kl. 16.00–17.30

DEN 19. NOVEMBER:

Social café,
kl. 9.00–12.00

DEN 20. NOVEMBER:

FOA SOSU's ordinære generalforsamling.
Spisning kl. 16.45 – generalforsamling kl. 17.45

DEN 30. NOVEMBER:

FOA SOSU's juletræsfest i
Brøndby Hallen,
kl. 11.00–15.00

DEN 12. DECEMBER:

Julefrokost i Seniorklubben,
Hotel Admiral

DEN 18. FEBRUAR:

Barselscafé,
kl. 16.00–17.30

.....

Læs om arrangementerne
og tilmeld dig i aktivitets-
kalenderen på fag-
foreningens hjemmeside:
foa.dk/sosu

Kend din kerneopgave

Skal man skabe værdi for borgerne, kræver det, at personale på hospitaler, plejehjem mv. får lov til at fokusere på deres kerneopgave. Det mener foredragsholder Anders Seneca, der holder en times oplæg på generalforsamlingen i FOA Social- og Sundhedsafdelingen den 20. november

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN

FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

Hvad er egentlig kerneopgaven i dit arbejde? Et tilsyneladende enkelt spørgsmål med et åbenlyst svar. Men spørger man Anders Seneca, direktør i Dogmekompagniet, kender rigtig mange medarbejdere, ledere og arbejdspladser ikke deres egen kerneopgave. Altså den opgave, de skal lykkes med sammen.

– De fleste kender deres arbejdsopgaver. De ved, hvad de laver og hvordan, men de ved sjældent hvorfor. Men netop hvorfor – altså fokus på kerneopgaven er altafgørende, hvis man vil skabe værdi for borgerne og sikre en opgaveløsning og et ressour-

ceforbrug, der matcher behovet, mener Anders Seneca, foredragsholder, forfatter og tidligere leder i den offentlige sektor.

Under overskriften "Hvordan skaber du innovation i hverdagen?" er han inviteret til at tale en time om kerneopgaver og innovation på generalforsamlingen i FOA Social- og Sundhedsafdelingen den 20. november i Brøndby Hallen.

Og ifølge ham kan offentlige arbejdspladser overhovedet ikke lykkes med innovation, nytænkning, forandring og motivation, med mindre kerneopgaven er fælle og forståelig for alle.

– Skal man eksempelvis lykkes i en forandringsproces, kræver det et fælles billede af fremtidens kerneopgave,

og skal man lykkes i dagligdagen, kræver det, at man sikrer, at medarbejderne bruger energien på det væsentlige i forhold til den opgave, man som arbejdsplads er sat i verden for at løse, forklarer han.

MOD TIL AT SIGE NEJ

Anders Seneca ser det som et kæmpe problem, at medarbejdere rundt omkring på plejehjem, hospitaler, i hjemmeplejen mv. halser rundt for at nå alle de opgaver, de skal. Uden at have et egentligt fokus på kerneopgaven.

– Kerneopgaven er den helt fundamentale begrundelse for plejehjemmet, for skolen, for hospitalet, for hjemmeplejen, men i øjeblikket har vi en situation, hvor der hele tiden kommer nye

arbejdsopgaver, uden man fjerner andre opgaver. Så vi har brug for en substantiel diskussion om, hvad skal vi have mere af, hvis vi skal lykkes med vores kerneopgave, mener han.

Som når politikere og ledere har fokus på mere kontrol og dokumentation, og når arbejdspladser skal deltage i et utal af projekter.

– Det er jo ikke så sært, at der er problemer med arbejdsmiljøet, når medarbejderne står med en følelse af, at alle opgaver er lige vigtige, fordi ledelsen ikke har prioriteret andre opgaver ned, når nye opgaver er kommet til. Så man skal tage stilling til, hvad der er vigtigt, og ledelsen skal have mod til at sige nej til projekter og stigende dokumentation, hvis det ikke

ANDERS SENECA er direktør i sit eget firma Dogmekompagniet. Han er foredragsholder, ledelseskonsulent, forfatter og grundlæggende optaget af, hvordan man som leder skaber innovation i organisationer. Hvordan man omsætter de flotte ord og festtaler om innovation til reel handling og effekt.

Han har skrevet to bøger: "Hvad leder du efter? Find dig selv som leder i det offentlige" og "Kend din kerneopgave", sidstnævnte sammen med Morten Christensen.

Han har tidligere arbejdet ni år som leder i det kommunale system, inden for borgerservice og kultur- og idrætsområdet.

Kend din kerneopgave...

er en del af kerneopgaven, mener Anders Seneca.

VIGTIG RELATION

Skal man udvikle og fremme sin kerneopgave, kræver det også, at fokus fjernes fra minuttiranni og optimering af ydelser, mener Anders Seneca.

– Gennem en årrække er de offentlige arbejdspladser blevet set og italesat som ydelsesproducenter, der leverer en ydelse. Borgeren er kunde, og service forvekslet med en standard, og mange steder har man opdraget medarbejderne til at gøre ting rigtigt, så de kan måles, vejes og sættes i skemaer.

– Mange steder har man nærmest opfattelsen af, at ydelsen kan leveres mest rigtigt, hvis borgeren slet ikke er der, men det er jo helt forkert. For om vi taler hospitaler, plejehjem eller hjemmeplejen, er man til for borgeren. Man kan fint levere og optimere ydelsen, hvis borgeren ikke forstyrrer, men det, vi har brug for, er i relationen at finde ud af, hvad er det rigtige for den enkelte borger.

Anders Seneca mener også, at når offentlige arbejdspladser taler om at sætte borgeren i centrum, skulle de i stedet lade borgeren være med til at sætte centrum. For kerneopgaven rummer altid borgeren.

FORKERT VEJ

For ham virker det derfor også ret paradoksalt, at dem,

som er tættest på borgerne, er dømt ude mange steder.

– Medarbejderne tættest på borgerne er ofte dem, der er allermost innovative og har mest at byde ind med, men alligevel er det tit sådan, at dem, der mener, de ved allerbedst, er dem, som er længst væk fra kerneopgaven, siger Anders Seneca.

De ydelseskataloger og indsatskataloger, man ser rundt omkring, som opdeler forskellige faggrupper som kompetente og ikke kompetente til forskellige arbejdsopgaver, er ifølge Anders Seneca den helt forkerte vej at gå.

– De kataloger er et meget karikeret billede på, at dem, der har de allerstørste kompetencer i forhold til borgerne, er dømt ude på en mildt est talt uhensigtsmæssig måde via en kvantificering af den her ydelsesfokusering.

– Det er udtryk for en meget gammeldags måde at tænke kompetencer på, som samtidig er helt forkert, hvis man skal lykkes med sin kerneopgave. For skal man det, har man brug for den brede palet og en styrkelse af forskelskraften mellem faggrupperne, men med fælles fokus på kerneopgaven.

Anders Seneca mener også, at man skal have skabt en tydelighed omkring, hvorfor vi hver især gør, som vi gør.

– Vi skal have skabt et

fælles sprog. Vi skal italesætte vores faglighed, hvad vi er gode til, og det er social- og sundhedspersonalet ikke altid de bedste til, mener han.

TÆNK IND I BOKSEN

Når man taler innovation, handler det ifølge Anders Seneca, ikke om at tænke ud af boksen, men til gengæld om at kigge ind i boksen og blive helt skarpe på, hvad man som personale skal lykkes med sammen.

– Ofte sætter man ligheds-

tegn mellem faglighed og kerneopgave. Derved cementserer vi den største udfordring; nemlig at mål og middel let forveksles. Kerneopgaven er i ental, men løses i flertal.

– På en arbejdsplads har vi en fælles kerneopgave, som vi skal lykkes med sammen. Vi skal ikke lave det samme, vi har forskellige arbejdsopgaver, givet vores faglighed, men vi skal lykkes med den samme kerneopgave, og den skal leve i hver enkelt

handling i organisationen, pointerer Anders Seneca.

UNDER FORANDRING

Når der er skabt en fælles forståelse for kerneopgaven, kan man dog ikke bare læne sig tilbage. For, ifølge Anders Seneca, forandres kerneopgaven over tid.

– Se eksempelvis ældreområdet, hvor vi i dag ikke længere blot skal være i live, nu skal vi være længst muligt i eget liv. Hvad det så end betyder? Og medarbejderne skal arbejde ud fra en rehabiliterende tankegang, men hvad betyder det egentlig?

– Og spørger du medarbejdere i hjemmeplejen, hvad målet med deres arbejde er, så vil halvdelen svare nærværende pleje, den anden halvdel vil svare mestring af eget liv. Så her er virkelig brug for en diskussion om, hvad er egentlig vores kerneopgave, mener Anders Seneca.

Sådan finder I ind til kernen

Får man overbevist sin ledelse om vigtigheden af, at ens arbejdsplads skal finde ind til dens egentlige kerneopgave. Altså det man som hospital, hjemmepleje, plejecenter, bosted mv. er sat i verden for at lykkes med, så er det vigtigt at reflektere over fire ting:

- Hvad er værdien, vi skaber sammen med borgeren?
- Hvad er vores ambition – hvad vil vi gerne være stolte af?
- Hvordan er vores tilgang – arbejder vi for borgeren eller med borgeren?
- Hvad er vores målgruppe?

Har man som samlet medarbejdergruppe reflekteret grundigt over de fire ting, kan man forholdsvis enkelt definere arbejdspladsens kerneopgave, mener Anders Seneca.

– Netop refleksionen er det allervigtigste, og selvom jeg flere steder har mødt medarbejdere, der mener, at definitionen af kerneopgaven er en ledelsesopgave, er det ofte en øjenåbner for mange medarbejdere, hvad målet egentlig er med deres arbejde. Så alle medarbejdere skal med i processen, pointerer Anders Seneca.

KRÆV EN DAGPENGEØSNING

Skriv under på
dagpengeløsning.nu

Dennis Kristensen, FOA

Uligheden i det danske samfund koster

Siden 1. januar 2013 har 41.000 danskere mistet retten til dagpenge, og tallet vokser hver eneste dag. 4.800 af dem står helt uden indtægt. Det giver ingen mening.

Derfor anbefaler FOA, at alle skriver under på dagpengeløsning.nu. Det er lokale fagforeningsfolk, der nu vil råbe politikerne op med initiativet.

Deres krav er lige så klare, som de er enkle: Genoptjeningsretten skal ændres til seks måneder i stedet for tolv. Og løntilskud, uddannelse og aktivering tælles med i genoptjeningen.

Om problemet løses i finansloven eller uden om finansloven er underordnet. Det skal løses nu.

FOA anbefaler alle at skrive under på www.dagpengeløsning.nu

FOA

Jeg elsker at undervise

Birgit Skog er en af de få social- og sundhedsassistenter, der underviser på social- og sundhedsuddannelserne. Siden april i år har hun undervist på SOPU i København, og hun nyder at se udviklingen hos eleverne og ikke mindst det at gøre dem fagligt stolte

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN

FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

Havde det ikke været for en af sine tidligere hjælperelever i hjemmeplejen i Københavns Kommune, havde Birgit Skog nok ikke undervist på social- og sundhedsuddannelsen på SOPU i dag.

– Han prikkede mig på skulderen og sagde; du burde da komme ind på skolen og undervise, og hans opfordring gjorde, at jeg tog skridtet, konstaterer Birgit Skog.

Hun havde selv tænkt tanken flere gange. Da hun i sit tidligere job som uddannelsesansvarlig i hjemmepleje-lokalområde Indre By/Østerbro indimellem kom på SOPU som gæsteunderviser, når elever skulle ud i praktik.

– Der oste simpelthen af et læringsmiljø, som jeg gerne ville være en del af, men samtidig tænkte jeg også, at der kommer jeg alligevel aldrig ind som social- og sundhedsassistent, forklarer hun.

Men Birgit Skog søgte og kom ind, og i dag har hun været ansat godt syv måneder på SOPU i København. Siden den 1. april i år har hun nemlig undervist elever på social- og sundhedshjælperuddannelsen primært inden for pleje og dokumentation, herunder anatomi, fysiologi, rehabilitering og praksis.

– Jeg elsker at være herinde. For her på SOPU arbejder man virkelig anerkendende, og for første gang føler jeg, at jeg passer 100 procent ind med min egen pædagogiske tilgang, fortæller Birgit Skog.

– Samtidig elsker jeg at undervise, og jeg kan rigtig godt lide hjælpergruppen. De suger simpelthen til sig. Eleverne kan have mange personlige udfordringer, men de vil rigtig gerne, og jeg nyder at se, hvordan de lærer, udvikler sig og tager til sig.

Birgit Skog brænder for at være med til at udvikle den faglige stolthed og præge unge mennesker til at dyrke deres fag.

– Det er så vigtigt, at eleverne får den faglige stolthed med fra skolen, og jeg kan være med til at få eleverne til at forstå, at de ikke "bare" er social- og sundhedshjælpere.

– Vi har et fag, vi kan være kæmpe stolte af. Social- og sundhedshjælpere gør et meget vigtigt stykke arbejde. De har kæmpe ansvar, og de skal være stolte af det, de lærer og det, de kan, pointerer hun.

BRED ERFARING

Inden Birgit Skog kom til SOPU, har hun været vidt omkring. Hun blev uddannet social- og sundhedshjælper i 1992, social- og sundhedsassistent i 1993 og arbejdede derefter syv år på forskellige afdelinger på Hvidovre og Bispebjerg hospitaler.

Derefter arbejdede hun et år på et plejehjem, og fra 2000–2006 var hun udekørende i hjemmeplejen på Østerbro i København.

I 2006 skiftede hun for alvor over mod undervisningssporet, da hun blev pædagogisk assistent i Frederiksberg Kommune. Fra 2007–2010 var hun koordinerende vejleder i projekt Studie Unit i hjemmeplejen på Nørrebro og Østerbro. Da projektet sluttede, fik hun tilbudt stillingen som uddannelsesansvarlig i hjemmepleje-lokalområde Indre By/Østerbro.

Som underviser på social- og sundhedsskolerne er man som social- og sundhedsassistent ikke organiseret under FOA, da FOA ikke har overenskomst med SOSU-skolerne. Tidligere har Birgit Skog altid været organiseret i FOA Social- og Sundhedsafdelingen, men som underviser på SOPU er hun nu medlem af Danmarks Lærerforening.

Jeg elsker at undervise...

– Her underviste jeg primært social- og sundhedshjælpere blandt andet i vores refleksionstimer, hvor vi tog emner op fra deres praksis: Demens, personlig pleje, rengøring mv. Og hvor vi så satte noget teori på praksis og fik reflekteret i fællesskab, fortæller Birgit Skog.

Samtidig havde hun ansvaret for omkring 25–30 elever ad gangen.

I årene som uddannelsesansvarlig tog hun også den pædagogiske diplomuddannelse i organisationsudvikling og projektledelse.

FLERE FORDELE

Netop de mange år i praksis gør en forskel.

– Selvom jeg har taget en pædagogisk diplomuddannelse, så er jeg praktiker. Ikke akademiker. Og fordi jeg har så lang erfaring, har jeg altid praksis med. Når jeg for eksempel under-

viser i personlig pleje, kommer jeg med praktiske eksempler, og det at jeg kan sætte virkelige billeder på, gør det nemmere for eleverne at reflektere.

Oprindeligt er Birgit Skog tysker, men hun har boet i Danmark de sidste 25 år, og det at komme fra et andet land giver hende endnu en fordel i forhold til eleverne.

– Det er absolut et plus, fordi det giver en god indgangsvinkel til alle de elever, som kommer fra en anden kultur. Jeg kan heller ikke finde ud af at lave smørrebrød og finde ud af, hvad der passer sammen.

FAGLIGT OVERBLIK

Hvor UC Diakonissestiftelsen og SOSU C slet ingen social- og sundhedsassistenter har i deres faste lærerstab, har SØPU pt. 10 undervisere med SOSU-assistent-baggrund. Så Birgit Skog er en af de få. Det er dog ikke noget, hun mærker til.

– Det er slet ikke noget, jeg tænker over. Vi arbejder i teams her på skolen, og i mit team er der sygeplejersker og lærere m.fl. Vi gør tingene sammen og går ikke op i baggrund. Jo, jeg har en faglig viden, hvor de andre spørger mig, men det er jo kun dejligt, siger Birgit Skog.

Men giver det ikke en særlig stolthed hos eleverne at blive undervist af en af deres egne?

– Jo, det tror jeg, og de kan bedre relatere til mig, fordi jeg kan fortælle dem om det virkelige liv. Jeg kan fortælle dem, hvilken forskel de gør ude ved Fru Hansen, hvor de står meget alene med et kæmpe ansvar.

– Nogle af sygeplejerskerne har også praksiserfaring, men det giver selvfølgelig noget, at jeg er en af deres. Det skaber en relation, mener Birgit Skog.

Da SOPU har en grundlæggende holdning om, at undervisere skal have en højere uddannelse end deres elever, underviser

Faglig stolthed kommer fra en selv.

– Birgit Skog, underviser på SOPU

Birgit Skog udelukkende social- og sundhedshjælperelever.

– Jeg kunne måske godt undervise social- og sundhedsassistentelever, men for mig er det rigtig fint. For når jeg for eksempel skal undervise i blærebetændelse, skal jeg virkelig nærlæse mine assistent-bøger. Man skal være helt oven på stoffet, man skal vide mere og kunne danne sig et overblik for at kunne formidle stoffet videre.

FAGLIG STOLTLED

For Birgit Skog er det ikke undervisernes baggrund, det handler om. Det handler allermest om at gøre eleverne stolte.

– Det at være SOSU-hjælper er ikke særlig anerkendt i befolkningen, men skal det ændres, starter det med eleverne selv. Så vi skal gøre dem stolte af deres fag og få dem til at tro på deres egen faglighed.

Det er dog ikke altid lige nemt. Heller ikke for Birgit Skog.

– Nej, bare se mig. Var jeg ikke blevet prikket på skulderen af en af mine tidligere elever, havde jeg aldrig søgt det her job. Så jeg har heller ikke altid selv den faglige stolthed med.

Få SOSU-assistenter underviser på skolerne

Social- og sundhedsskolerne har alle tradition for, at deres undervisere skal have et uddannelsesmæssigt højere niveau end deres elever. P.t. er der derfor ingen social- og sundhedsassistenter som faste undervisere på SOSU C og UC Diakonissestiftelsen. På SOPU er der 10 ud af i alt 200 undervisere. Men nye krav om praksisnærhed i undervisningen kan måske betyde flere social- og sundhedsassistenter i fremtidens undervisningslokaler

Lovgivningsmæssigt er der intet til hinder for, at social- og sundhedsassistenter underviser på social- og sundhedsskolerne (SOSU-skolerne). Alligevel er social- og sundhedsassistenter næsten ikke eksisterende som faggruppe på skolerne.

På SOSU C og UC Diako-

nissestiftelsen har man ingen. På SOPU er 10 ud af i alt 200 undervisere uddannet social- og sundhedsassistenter.

Men hvorfor er det sådan, når de fleste mennesker vil kunne nikke genkendende til, at det giver noget helt særligt at stå med en underviser,

som har prøvet praksis på egen krop?

Elsebeth Melgaard, direktør på SOSU C, fortæller, at faggruppernes sammensætning handler om historie og en holdning på SOSU-skolerne om, at undervisere skal have et niveau højere i uddannelse, end dem de underviser.

– På SOSU-skolerne har vi aldrig haft tradition for, at social- og sundhedsassistenter underviste. Vores uddannelser udspringer ikke fra erhvervsuddannelserne, hvor der har været tradition for, at malere uddannede malere, og smede uddannede smede, siger hun.

Få SOSU-assistenter...

– Vi har i stedet en historie for, at det kræver en højere faglighed at undervise, og at det er vigtigt at have en anden faglig og pædagogisk platform, end dem man skal undervise.

– Samtidig har vores uddannelser rigtig meget praktik. Så selvom eleverne ikke møder deres "egne" på skolebænken, så møder de dem i praktikken. For selvfølgelig giver det noget særligt at møde ens egen faggruppe med masser af kompetencer og erfaring, mener Elsebeth Melgaard.

FLEST SYGEPLEJERSKER

Hvor eleverne på SOSU-skolerne sjældent møder social- og sundhedsassistenter som undervisere, har de til gengæld mange andre faggrupper som undervisere. De store faggrupper er sygeplejersker, læreruddannede og professionsbachelor inden for ernæring og sundhed.

På SOSU C har skolen i alt

158 undervisere ansat, og altså ingen social- og sundhedsassistenter. Sygeplejerskerne er den største gruppe, dem er der 40 af – eller 25,3 procent af underviserne. Næststørste faggruppe er læreruddannede, som der er 39 af – svarende til 24,7 procent. Derefter følger ernærings- og husholdningsøkonomer med 13,3 procent og ergoterapeuter med 9,5 procent. Samlet underviser 14 forskellige faggrupper. Heriblandt fysioterapeuter, socialrådgivere, cand.scient. og en enkelt teolog.

På UC Diakonissestiftelsen er der 19 fastansatte undervisere på SOSU-uddannelserne. Af dem er seks sygeplejersker, svarende til 31,6 procent, heraf én, der først er uddannet social- og sundhedsassistent. Fem er folkeskolelærere, tre bachelorer i ernæring og sundhed, to er cand.scient., to cand.mag. og en enkelt pædagog. Dertil kommer en lang række eksterne undervisere blandt andet ergo/fysioterapeuter.

SOPU

På SOPU er der knap 200 fastansatte undervisere på grundforløb, 10. klasse og SOSU-hovedforløb. Pt. er 10 af dem social- og sundhedsassistenter, men tre til fire af dem har også andre uddannelser. Resten af underviserne er sygeplejersker, ergo/fysioterapeuter, socialrådgivere, lærere, psy-

kologer, professionsbachelor i ernæring og sundhed mv.

– Man kan ikke sige, at der er en dominerende gruppe, men kompetencerne, vi har ansat, afspejler, de kompetencemål eleverne skal nå, så for eksempel på SOSU-assistentuddannelsen er der flere sygeplejersker end på de øvrige uddannelser, siger Inger Margrethe Jensen, direktør på SOPU.

Når SOPU ansætter undervisere, ser man på en kombination af faglige og personlige kompetencer, og så kører man også på SOPU med et princip om, at underviserne skal have et niveau højere uddannelsesmæssigt.

– Så SOSU-assistenter, der ikke har andre uddannelser, underviser ikke SOSU-assistenter, men SOSU-hjælpere, 10. klasse eller grundforløb, konstaterer Inger Margrethe Jensen.

HØJE KRAV

På UC Diakonissestiftelsen vægter rektor Kim Petersen det faglige niveau højt blandt underviserne.

– En social- og sundhedsassistent vil aldrig være kompetent til at kunne undervise hos os. Det kræver en anden uddannelse. På Diakonissestiftelsen har vi i 151 år været kendt for et meget højt fagligt niveau. Det værner vi om, og derfor skal alle undervisere her hos os repræsentere en høj faglighed, siger han.

Høj faglighed fortolkes på

UC Diakonissestiftelsen som, at alle undervisere på SOSU-uddannelserne skal have minimum en professionsuddannelse som sygeplejerske, folkeskolelærer mv. suppleret med en diplomuddannelse i pædagogik. Samtidig er nogle af underviserne kandidater.

– Det kræver eksempelvis en cand.scient. i biologi for at undervise i naturfag på assistentuddannelsen her hos os, fortæller Kim Petersen.

Samme linje kører UC Diakonissestiftelsen på deres sygeplejerskeuddannelse.

– Alle undervisere på sygeplejerskeuddannelsen har stort set en kandidatuddannelse, flere er cand.cur. Samtidig går vi efter, at flere af underviserne skal have en ph.d. grad.

EN MULIG ÅBNING

Så umiddelbart ser det ikke ud til, at man som social- og sundhedsassistent skal sætte næsen op efter ansættelse på UC Diakonissestiftelsen. Men måske er der en mulighed andre steder. SOPU har som skrevet allerede 10 social- og sundhedsassistenter, og SOSU C har her i efteråret ansat en social- og sundhedsassistent som ekstern underviser.

– Med den reviderede uddannelsesordning for social- og sundhedsuddannelsen er

Artiklen fortsætter efter
beretningsindstikket

DET SIGER LOVEN

Rent lovgivningsmæssigt kan social- og sundhedsassistenter godt undervise på social- og sundhedsskolerne. Eneste krav i bekendtgørelsen om erhvervsuddannelser er, at undervisere, senest fire år efter deres ansættelse, skal have gennemført en pædagogisk diplomuddannelse.

Få SOSU-assistenter...

... fortsat fra side 12

- der krav om øget praksisnærhed, og det stiller nogle andre krav til undervisningen på vores skoler, siger Elsebeth Melgaard og fortsætter:
 - Jeg ser ingen kongevej eller revolution, men kravene til os om at undervise på en anden måde kunne godt lægge op til, at vi skoler også har brug for en anden form for kompetencer og måske åbne nogle muligheder for, at flere social- og sundhedsassistenter bliver undervisere.
 - Det er vigtigt at have en faglig distance til det, du skal undervise i, men det kommer jo an på, hvad der skal undervises i, slutter hun.

FOA SOSU: Skolerne skal følge med tiden

Vi er praktikere. Ikke akademikere. Og derfor skal vi selvfølgelig have flere social- og sundhedsassistenter ind og undervise på social- og sundhedsskolerne (SOSU-skolerne).

Sådan lyder kommentaren fra Tina Græsted, faglig sekretær i FOA Social- og Sundhedsafdelingen, når man spørger til den aktuelle situation, hvor social- og sundhedsassistenter næsten er ikke eksisterende som undervisere på SOSU-skolerne.

– Skolerne skal følge med tiden, og i dag er social- og sundhedsuddannelsen altså en erhvervsuddannelse. En håndværkeruddannelse. Så en ensidig fokusering på teoretisk faglighed er ikke tilstrækkeligt, den praktiske tilgang er lige så vigtig, siger Tina Græsted og fortsætter:

– I forhold til eksempelvis demente er det nødvendigt, at eleverne lærer om den helt grundlæggende tilgang til demente. Og det kan godt være, at sygeplejersker har det teoretiske stof omkring demente på plads, men det er altså ikke det samme som at pleje demente.

Samtidig mener hun også, at skolerne skal have for øje, at de gængse underviseres uddannelser også har ændret sig markant de sidste 10–15 år.

– Tidligere havde sygeplejerskerne en helt anden og mere praktisk uddannelse, end de har i dag, og i dag er mange af underviserne på skolerne bacheloruddannede sygeplejersker, så praktikere på uddannelsen er nødvendige, mener hun.

SÆTTE ORD PÅ

Når social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter er så dårlige til at italesætte deres egen faglighed, som det ofte er tilfældet, mener Tina Græsted også, det skyldes manglen på social- og sundhedsassistenter på SOSU-skolerne.

– Måske handler det om, at eleverne hele tiden bliver undervist af andre faggrupper og hele tiden får at vide, hvad de ikke må. I stedet for at nogle flere af deres "egne" kunne indgyde

dem faglig stolthed over deres fag, siger hun.

EGEN FAGGRUPPE

Hun kalder det "en interessant betragtning", når Kim Petersen, rektor på UC Diakonissestiftelsen siger, at social- og sundhedsassistenter aldrig bliver kompetente til at undervise hos dem.

– Det er ikke sikkert, han ved det, men faktisk har UC Diakonissestiftelsen ringet ind til os, fordi de gerne ville have en social- og sundhedsassistent ud og fortælle deres elever om, hvordan det er at være social- og sundhedsassistent. Så jeg var ude på skolen og fortælle, og de elever, jeg talte med, var netop kommet hjem fra deres 1. praktik på hospitalerne, hvor de næsten ikke havde mødt social- og sundhedsassistenter, forklarer hun.

Hvor Kim Petersen er meget afvisende over for social- og sundhedsassistenter som undervisere, så glæder Tina Græsted sig over udviklingen og udmeldingerne fra de andre skoler.

– Selvom social- og sundhedsassistenterne på SOSU kun underviser på hjælperuddannelsen, så er de på skolen, og eleverne kan på den måde måle sig op imod deres egen faggruppe. Men vi skal have flere ind som undervisere, pointerer hun.

Når social- og sundhedsassistenter bliver undervisere på SOSU-skolerne, mister fagforeningen dem som medlemmer, da FOA ikke har overenskomst med skolerne.

– Det er helt fint, for det gælder fagligheden for vores elever, siger Tina Græsted, faglig sekretær i FOA Social- og Sundhedsafdelingen.

Tina Græsted, faglig sekretær i FOA Social- og Sundhedsafdelingen

Jeg foretrækker et spejl!

Deltagelse i projekt Job og uddannelse i Øresundsregionen gav social- og sundhedsassistentelev Gabriëlle Beelen-Beeftink god mulighed for at nærstudere sin egen faglighed, da hun var i praktik i Sverige

AF LISE LOTTE BLICHER BENDTSEN
FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

Det er ikke svært at bevæge sig over på den anden side af Øresund og prøve kræfter

med social- og sundhedssektoren. Det er tæt på, og med Øresundsbroen går det hurtigt at komme til Sverige, og sproget er ikke en større udfordring end, at den kan overkommes.

Det er social- og sundhedsassistentelev Gabriëlle Beelen-Beeftinks erfaring efter, at hun har deltaget i projekt "Job og uddannelse i Øresundsregionen", hvor hun og 16 andre social- og sundheds-

assistentelever fra SOSU C fik mulighed for at komme i praktik i Skåne i kombination med studiebesøg og punktpraktik. For Gabriëlle Beelen-Beeftinks vedkommende blev det til fem ugers praktik

på hospitalet Lasarettet i Trelleborg i starten af 2014, et endags ophold på plejecenter Kronodalsgården i Höllviken og fem ugers praktik på det samme plejecenter – Kronodalsgården – i august til september i år. To praktikophold som har været fantastiske set med Gabriëlle Beelen-Beeftinks øjne, for når man rejser, så udvider det ens horisont, og man får mulighed for at vokse.

EN GAVE FOR LIVET

Gabriëlle Beelen-Beeftink var

da heller ikke i tvivl om, at det ville blive godt at komme til Sverige og opleve, hvordan de tog sig af deres syge og ældre borgere. Hun vidste ikke på forhånd, hvad hun ville få ud af det, men interessant blev det sikkert. Ligesom da hun som ung musikstuderende tog fra sit hjemland Holland til musikkonservatoriet på University College i Ripon, North Yorkshire i England for at studere et semester.

– Mit ophold i England har givet mig noget med for livet. At opleve varme og imødekommenhed i et fremmed land og opleve, at menneskerne er ligesom en selv. Det har i stor grad udvidet min horisont og gjort det naturligt for mig at flytte fra Holland til Tyskland og her for 10 år siden til Danmark, forklarer Gabriëlle Beelen-Beeftink entusiastisk, da infoa besøger hende på SOSU C i Gladsaxe på en flot solskinsdag midt i september.

NYE LÆRERIGE VEJE

Gabriëlle Beelen-Beeftink er glad og introducerer social- og sundhedsskolen i Gladsaxe med udstrakte arme:

– Er det ikke en fantastisk skole? Der er mennesker fra hele verden, det er bare så inspirerende, udbryder Gabriëlle Beelen-Beeftink, mens vi leder efter et sted, hvor vi kan tale sammen.

Det viser sig senere, at Gabriëlle Beelen-Beeftink har

oplevet lidt af hvert. Ud over erfaringerne med at bo i forskellige lande har hun også prøvet at skulle starte forfra, som da hun kom til Danmark med sin mand, der havde fået et ansættelse ved Danmarks Tekniske Universitet, og oplevede, at hun ikke kunne få job som musiklærer og musikterapeut med speciale i demens.

Jeg vil være nysgerrig, ikke dømmende. Jeg vil se, høre, føle og tie stille. Det er godt at lade tingene simre lidt.

Hun følte, hun havde så meget at byde på, og så var det alligevel helt umuligt at finde et arbejde, der matchede, så det var hårdt, forklarer Gabriëlle Beelen-Beeftink smilende og fortæller, at hun heldigvis besluttede sig for at søge job som ikke uddannet på demensafsnittet på Solgården i Lyngby-Taarbæk og fik det. Det var en lykke, fordi hun fik mulighed for at bruge sin viden om musik sammen med de ældre og personalet. Og nu har Gabriëlle Beelen-Beeftink endog været så heldig at få muligheden for igen at lære. ➤

JOB OG UDDANNELSE I ØRESUNDSREGIONEN

Gabriëlle Beelen-Beeftink har deltaget i projekt "Job og uddannelse i Øresundsregionen", hvor blandt andre SOSU C har deltaget sammen med Professionshøjskolen Metropol, Københavns Tekniske Skole og Malmö Högskola.

Målet har været at give de studerende mere viden og bedre kompetencer til at søge uddannelse og job på tværs af Øresund. Fra SOSU C har 17 social- og sundhedselever deltaget.

Som et resultat af projektet udbyder SOSU C nu valgfaget Øresund, der p.t. udbydes til social- og sundhedsassistentelever. Øresund er placeret på 1. uddannelsesperiode og indeholder en studietur til Malmø.

Hvis man som social- og sundhedselev ønsker at tage i praktik i Sverige, skal man, som for de øvrige praktikophold i udlandet, søge via internationalisering på SOSU C. Læs mere på: www.sosuc.dk.

Du kan læse slutevalueringen af projektet "Job og uddannelse i Øresundsregionen", juni 2014, på: www.sosuc.dk.

Jeg foretrækker et spejl...

Det nyder hun til fulde på SOSU C.

KAN JEG BLIVE BEDRE?

Heller ikke praktikopholdene i Sverige har skuffet. Begge ophold har givet Gabriëlle Beelen-Beeftink mulighed for at kigge nærmere på sin faglighed og spørge sig selv, om der er ting, hun kan ændre, eller ting som hun kan tage med tilbage, når hun forhåbentligt vender tilbage til Solgården som social- og sundhedsassistent. Og da Gabriëlle Beelen-Beeftink bliver spurgt om forskellen på Sverige og Danmark, hiver hun prompte en pose frem og lægger et spejl og et forstørrelsesglas på bordet.

– Jeg bruger praktikken som et spejl, som et redskab

BLÅ BOG

Social- og sundhedsassistentelev Gabriëlle Beelen-Beeftink er fra Holland. Hun er uddannet musiklærer og musikterapeut med speciale i demens fra musikonservatoriet i Holland.

Du kan læse om musik og demens på Gabriëlle Beelen-Beeftinks hjemmeside: www.musikogdemens.dk, hvor du også kan læse om hendes workshops.

til selv at vokse og blive dygtigere, siger Gabriëlle Beelen-Beeftink og løfter spejlet og fortsætter:

– Jeg leder ikke efter fejl, for i Sverige som alle andre steder så gør de sikkert det, de gør, fordi de mener, at det er det rigtige. For de har jo også deres kultur og deres faglighed, understreger Gabriëlle Beelen-Beeftink og løfter kort forstørrelsesglasset.

AT SE DEN ÆLDRE

Gabriëlle Beelen-Beeftink havde forud for praktikken besluttet sig for ikke at være dømmende, og at hun i stedet ville lytte.

– De arbejdede meget anderledes på Kronodalsgården, der er et lille plejehjem med 30 beboere med demens. I modsætning til mig, der larmer, synger og er sådan sjov og lidt klovn, så var der i høj grad ro, renlighed og regelmæssighed. Og efter halvanden uge kunne jeg mærke, at skuldrene ligesom faldt ned, og at jeg fandt ro, forklarer Gabriëlle Beelen-Beeftink.

– Jeg skaber selvfølgelig også ro med mit sanserum og min musik, men personalet på Kronodalsgården gjorde

det på en anden måde. I sidste ende handler det ikke så meget om måden, man gør det på. Du kan strikke, lave mad og spille musik. Det vigtigste er, at du ser den ældre, understreger hun.

Det er givtigt at prøve at være den fremmede, der er afhængig af andres gæstfrihed og imødekommethed.

PLEJE ER EN TEAMSPORT

En anden ting, der også har imponeret Gabriëlle Beelen-Beeftink, var den måde, der blev arbejdet med personalets trivsel. På Kronodalsgården var kollegaerne meget omsorgsfulde over for de ældre, men også over for hinanden.

– De talte til mig og spurgte til, hvad jeg syntes. De var meget lyttende, anerkendende og gode til at invitere mig ind og give mig plads. Det vil jeg huske på, når jeg kommer tilbage til Solgården, forklarer Gabriëlle Beelen-Beeftink, der

også syntes, det var fantastisk med en kollega, der stod for personalegymnastik, massage og yoga.

– Jeg tror, at gymnastikken betød, at personalet blev mere sårbar over for hinanden, og at den sårbarhed blev til et redskab, når de skulle hjælpe de ældre, fortæller Gabriëlle Beelen-Beeftink.

Hun er da heller ikke i tvivl om, at personalets trivsel har stor betydning for, om man nu også spørger kollegaerne, hvad de har gjort i forhold til eksempelvis en ældre beboer. En ting som nemt kan opfattes som kontrollerende og udtryk for manglende tillid, hvilket det ifølge Gabriëlle Beelen-Beeftink bestemt ikke behøver at være.

– Pleje er jo en teamsport, og hvis vi ikke tør åbne op og tale med hinanden om de svære ting, som når vi ikke når at skifte Fru Jensens ble eller at sørge for, at Fru Andersen får noget at drikke, så er det svært at give vores borgere den bedste pleje og omsorg, mener Gabriëlle Beelen-Beeftink.

I det hele taget har opholdene i Sverige været meget givende, og hun kan kun anbefale andre social- og sundhedsselever at tage turen til Sverige. Dertil kommer, at Skåne er forbavsende tæt på og sproget ikke vanskeligere end, at man kan klare sig med mimik og lidt tålmodighed fra omgivelserne.

KORT NYT

Aktiviteter i Seniorklubben 2015

Tirsdag den 13. januar, kl. 11.00:

Banko, 10 spil med fine præmier.

Tirsdag den 10. februar, kl. 11.00:

"Teater turne" på hundeslæde i Grønland med Jens Brenaa.

Tirsdag den 10. marts, kl. 11.00:

Generalforsamling

Forslag der ønskes behandlet på generalforsamlingen skal være bestyrelsen i hænde 14 dage før generalforsamlingen – dvs. tirsdag den 24. februar.

NB: Der er muligt at købe billetter til Seniorklubbens skovtur tirsdag den 12. maj.

Tirsdag den 14. april, kl. 11.00:

Musik og fællessang med Thomas Negrith.

NB: Det er muligt at købe billetter til Seniorklubbens skovtur tirsdag den 12. maj.

Tirsdag den 12. maj:

Skovtur

Tirsdag den 8. september, kl. 11.00:

Peter Abrahamsen spiller og fortæller.

Tirsdag den 13. oktober, kl. 11.00:

Carlsberg koret

NB: Det er muligt at købe billetter til Seniorklubbens julefrokost.

Tirsdag den 10. november, kl. 11.00:

Arrangementet oplyses senere!

NB: Det er muligt at købe billetter til Seniorklubbens julefrokost.

Tirsdag den 8. december, kl. 12.00:

Julefrokost på Hotel Admiral.

Hvis du har spørgsmål til Seniorklubbens aktiviteter eller andet, så er det muligt at kontakte formand Sine Eriksen på telefon: 2577 9426 eller kasserer Aase Meimoun på telefon: 2561 4332.

Hvad gør FOA?

Ja, hvad gør FOA Social- og Sundhedsafdelingen? Fagforeningen gør rigtig mange ting for os medlemmer – men hvad gør vi medlemmer?

Kommer vi til den årlige generalforsamling i fagforeningen? Ja, en lille sluttet flok gør, og det er som regel de samme ansigter, man ser hvert år... Det er nu også i orden, men nyt blod og friske pust er heller ikke af vejen.

Fagforeningen arbejder med vores faglige udvikling på det ortopedkirurgiske og lungemedicinske speciale – men hvad gør vi, der arbejder inden for specialerne? Melder vi os til arbejdsgrupperne og bidrager med vores specialeviden? Nej, det gør vi ikke... For kun ganske få har bidraget til de faglige visionsnotater, og flere af dem har end ikke specialeviden eller erfaring inden for områderne.

Der inviteres til faglige arrangementer, både i faglig klub og i fagforeningen – men kommer vi? Nej, det gør vi ikke, eller nærmere kun nogle ganske få dukker op.

Fagforeningen laver så mange gode ting til gavn for os; uddannelsesstilbud, påvirkning af politikerne – som jo til syvende og sidst er vore øverste chefer –, fyraftensmøder, events og meget andet.

HVAD GØR VI?

- Er vi ikke længere fagligt interesserede?
- Er vi ikke interesseret i at bevare vore stillinger i regionen?
- Er det ligegyldigt, at vi bliver fra-

taget de kompetencer, vi har haft i årevis?

- Har vi glemt, at sammenhold gør stærk?
- Er solidaritet kun noget, vores forældre og bedsteforældre anså som vigtigt?

Jeg er oprigtig bekymret, for viser vi ikke større initiativ og gør opmærksom på os selv, ja, så bliver vi glemt.

ER DET DET VI VIL?

Glemmes, gemmes af vejen, fratages vores kompetencer én efter én og outsources fra Regionens hospitaler... Jeg håber det ikke.

Vi har brug for, at *alle* synes, det er en vigtig sag. Alene er det umuligt – men i samlet flok kan vi medlemmer vise, hvor kompetente vi er!

Så mød frem, når der kaldes, og lad os vise, hvor mange vi stadig er. Vi er tilsammen FOA!

– Birgit Elisabeth Hansen,
fællestillidsrepræsentant
på Bispebjerg og
Frederiksberg Hospital

SKRIV TIL INFOA

Læserbreve eller debatindlæg er meget velkomne. Infoas redaktion forbeholder sig dog ret til at redigere i de indsendte tekster af pladshensyn.

Send dit indlæg til e-mail: LLBB@foa.dk eller som brev til infoa, FOA Social- og Sundhedsafdelingen, Godthåbsvej 15, 2000 Frederiksberg.

Sikker kørsel er lederens ansvar

I januar måned blev Rødovre Kommune dømt ansvarlig for social- og sundhedshjælper Lone Henriksens fald på cykel på en isglat vej. Dommen cementerer, at ledelsen har det fulde ansvar for, at medarbejdere i hjemmeplejen kan udføre deres arbejde sikkerhedsmæssigt forsvarligt

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN
FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

Ved sne- og isglatte veje benyttes pigsko-overtræk. Ved storm anvendes sikkerhedshjelme.

Det er blot to af nogle af de sikkerhedsmæssige foran-

staltninger, som Rødovre Kommune har sat i værk i kølvandet på retssagen om social- og sundhedshjælper Lone Henriksens fald på cykel på en isglat vej i december 2010. Og begge tiltag, som kan føre til tjenstlig samtale, hvis de ikke overholdes.

For selvom kommunen

først ikke ville anerkende ansvaret for, at Lone Henriksen faldt på sin cykel på sin morgenvagt i hjemmeplejen på grund af spejlglatte veje og fortove. Så har den efterfølgende retssag og dommen i januar i år haft stor effekt.

Rødovre Kommune blev nemlig dømt ansvarlig for ulyk-

ken, fordi de "som arbejdsgiver ikke i tilstrækkelig grad havde sikret sig, at Lone Henriksen kunne udføre sit arbejde sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt".

Dommen cementerer, at ledelsen i hjemmeplejen har det fulde ansvar for, om det er sikkert nok for medarbej-

derne at tage ud til borgerne, når det er dårligt vejr.

TAGET HÅND OM

Efter retssagen og dommen har kommunen derfor, i samarbejde med medarbejderne, indført både "Arbejds miljø-mæssige guidelines og retningslinjer for anvendelse af personlige værnemidler" og "Faglige opmærksomhedspunkter ved vejrlig". Sidstnævnte beskriver i detaljer, hvordan de ansatte skal forholde sig til eksempelvis varslet vejr.

– Tidligere sagde ledelsen bare; pas godt på jer selv, når det var dårligt vejr, men efter Lones ulykke og retssagen er ledelsen blevet bevidste om, at det er deres ansvar, om

vejene er sikre nok til, at vi kan køre ud. Og der er virkelig blevet taget hånd om problematikken med både ord og handling, fortæller Heidi Kelm Jensen, fællestillidsrepræsentant i Rødovre Kommune.

– Der er blevet taget rigtig mange gode hensyn og lavet en masse nye tiltag, så effekten har været god, mener Lone Henriksen, der i dag også er arbejdsmiljørepræsentant i Rødovre Hjemmepleje.

Blandt andet understreger ledelsen nu, at når politiet fraråder al unødigt udkørsel, så skal medarbejderne i hjemmeplejen overholde det. Yderligere bliver der nu sendt e-mails ud fra ledelsen blandt andet i forbindelse med stormvarsler. Sådan at med-

arbejderne ved, hvordan de skal forholde sig.

– Der er kommet et større samarbejde mellem dagvagter og aften/nattevagter i forbindelse med dårligt vejr. Dagvagterne sætter ekstra væske ind til borgerne, smører ekstra snitter mv., så borgerne kan klare sig længere, fortæller Lone Henriksen.

– Nogle borgere er man nødt til at skulle ud til, fordi de eksempelvis er terminale, men så kører man måske derud i bil i stedet, eller i værste tilfælde vurderer ledelsen, om Beredskabsstyrelsen skal inddrages, fortsætter hun.

STADIG BERØRT

Selvom Lone Henriksen stadig er meget berørt over sa-

gen, så er hun glad for, at hun sagde ja tak til, at FOA kørte en sag for hende imod Rødovre Kommune.

– Det var hårdt at sidde i en retssal og skulle vidne mod ens egen ledelse, men for mig handlede det om princippet om, hvem der havde ansvaret. Og der er kommet en masse godt ud af det efterfølgende, siger Lone Henriksen.

Egentlig havde hverken hun eller fællestillidsrepræsentant Heidi Kelm Jensen regnet med, at sagen skulle ende med at være en sag imod deres egen arbejdsplads. De forventede, at kommunens tekniske forvaltning ville få en lang næse for, at de ikke havde ryddet sne og

Cyklen stejlede

Den 10. december 2010 havde social- og sundhedshjælper Lone Henriksen taget en ekstra dagvagt i Rødovre Hjemmepleje.

Det havde været snevejr en uges tid, men dagen før havde det været flot solskinsvejr, hvor sneen smeltede så voldsomt, så Lone Henriksen fik smadret sin og husbondens Webergrill på terrassen på grund af sne, der røg ned fra taget.

Om natten blev det frostvejr, og om morgenen var det spejlglat mange steder. Lone Henriksen mødte på arbejde lidt over kl. 7.00, og der var hverken saltet eller gruset omkring hjemmeplejegruppens base på Tårnvej. Gruppen talte om, at de skulle køre forsigtigt og passe på.

Lone Henriksen mødtes med en kollega på hjørnet af Ejbyvej/Knud Anchers Vej, og der var skøjteglat på både veje, fortove og cykelstier.

Lone Henriksen ringede derfor til sin tillidsrepræsentant for at fortælle om vejrforholdene, og tillidsrepræsentanten bad Lone Henriksen om at ringe til hjemmeplejelederen for at fortælle

om situationen. Lederen sagde, hun skulle passe på og køre forsigtigt.

Kort tid efter stejlede cyklen på grund af det glatte føre, og Lone Henriksen faldt af cyklen. Hun havde cykelhjelm på, så umiddelbart var der ikke sket noget alvorligt. Efter 5-10 minutter fik hun rigtig ondt i hovedet, fik kvalme og kastede op.

Hun ringede derefter til tillidsrepræsentanten, der kørte ud til hende. Der blev ringet efter en ambulance, og Lone Henriksen blev indlagt på Herlev Hospital.

Der var heldigvis ikke sket de store skader, hun havde fået hjernerystelse og havde slået sin hofte.

Lone Henriksen var efterfølgende sygemeldt frem til den 28. december. Herefter fik hun tilrettelagt en arbejdsuge på 20 timer, hvor hun kunne gå rundt, fordi hun ikke turde cykle. Hun var på nedsat tid, imens hun gik til behandling ved en fysioterapeut for smerter efter uheldet. Hun trappede senere op på 27 timer og til sidst op på fuld tid igen.

Sikker kørsel...

saltet tilstrækkeligt, så medarbejderne i hjemmeplejen kunne køre forsvarligt ud.

– Det var ikke vores mening at gå efter hjemmeplejen. Tværtimod. Vi havde i årevis i fællesskab, ledelse og medarbejdere, gjort teknisk forvaltning opmærksom på de mange arbejdsulykker, som hjemmeplejens medarbejdere havde på grund af mangelfuld sne-rydning og saltning. Og nu blev det lige pludselig hjemmeplejens skyld, og det var slet ikke meningen, forklarer Heidi Kelm Jensen.

Men love og regler kan man ikke ændre på, og efterfølgende har det været godt at få sat sikkerhed og ansvarsfordeling ved dårligt vejr på dagsordenen, mener både Heidi Kelm Jensen og Lone Henriksen.

EGEN SIKKERHED

Tidligere fik man at vide, at man skulle passe på sig selv og tænke fornuftigt, når der var sne- og isglatte veje. Men virkeligheden var, at man først og fremmest tænkte på borgerne.

– Man ved jo godt, at Fru

Social- og sundhedshjælper Lone Henriksen (tv) sammen med Heidi Kelm Jensen, fællestillidsrepræsentant i Rødovre Kommune.

Jensen hverken har vådt eller tørt, hvis vi ikke kommer ud til hende, så det er svært selv at tage beslutningen om ikke at køre ud. Til gengæld sæt-

ter man så liv og lemmer på spil, mener Lone Henriksen.

Heidi Kelm Jensen supplerer:

– Så ud over at vi med dommen har fået slået fast, at chefen har ansvaret for at passe på dig. Så er lektionen også, at man er sin egen sikkerhedsrepræsentant. Man skal ikke sætte sin egen sikkerhed på spil for borgernes skyld.

Infoa ville gerne have haft en kommentar fra ledelsen i hjemmeplejen, men det har desværre ikke været muligt.

FOA SOSU hilser dommen velkommen

Hos FOA Social- og Sundhedsafdelingen (FOA SOSU) er man særdeles tilfreds med, at dommen fra Rødovre Kommune så tydeligt placerer ansvaret for sikker udkørsel i dårligt vejr hos lederne i hjemmeplejen.

– Den her problematik står alle vores udekørende kollegaer i, når det er slud, sne og sjap. Så det er rigtig godt at få stadfæstet i retten, at det 100 procent er ledelsens ansvar, om vejene er sikre nok til, at vores medlemmer kan cykle eller gå ud til borgerne, når det er glat, siger Charlotte von Mehren, faglig sekretær i FOA SOSU.

– Tidligere har det aldrig været helt klart, hvem der havde ansvaret, og nogle ledere har så sagt, at medarbejderne selv måtte vurdere, om det var sikkert. På den måde har man flyttet ansvaret ned til den enkelte medarbejder, men det er altså ikke særlig nemt at stå med sine kørelister og sine ventende borgere og så selv tage stilling til, om man kører ud eller ej, mener hun.

LØFTESTANG FOR ANDRE

Som arbejdsmiljøansvarlig i fagforeningen er Charlotte von Mehren derfor utrolig glad for, at dommen stadfæster, at det er ledelsens ansvar, om det er sikkert nok at køre ud i distrikterne.

– Det er et kæmpe plus, at beslutningsbyrden ved udkørsel i dårligt vejr nu er fjernet fra medarbejdernes skuldre. Det er op til ledelsen at beslutte, om medarbejdere i hjemmeplejen skal cykle eller gå, eller om de måske skal befordre medarbejdere ud til borgerne i taxa i stedet, siger hun.

Samtidig understreger hun, at dommen ikke kun kommer medarbejdere i Rødovre til gode.

– Som fagforening vil vi bruge dommen som løftestang til at fortælle vores medlemmer om, at de har lov til at sige fra og til at fortælle deres ledelse, at hvis de siger, at de skal køre ud i glat føre, og de så efterfølgende falder, så er det alene ledelsens ansvar.

VOVEDE MEDARBEJDERE

At Rødovre Kommune i kølvandet på dommen blandt andet har indført tjenstlige samtaler, hvis sikkerhedsregler ved udkørsel ikke overholdes, kan Charlotte von Mehren godt forstå.

– Nogle gange er medarbejdere meget vovede, og på den måde sender ledelsen et tydeligt signal om vigtigheden af at følge sikkerhedsreglerne. For følger man dem ikke, så kan det betyde tjenstlige samtaler. Jeg håber dog, medarbejderne vil se det som en hjælp, at der bliver taget hånd om deres sikkerhed, slutter hun.

SOSU C LØB MED MESTERSKABET

Fire hold social- og sundhedsassistentelever fra social- og sundhedsskolerne i Region Hovedstaden konkurrerede den 2. oktober på SOSU C i Brøndby om, hvem der var bedst til social- og sundhedsfaget. Social- og sundhedsassistenteleverne Michéla Xotta og Michelle S. Larsen fra SOSU C løb med æren og skal nu kæmpe om at blive danmarksmestre i SOSU Skills til januar i Bella Center

AF LISE LOTTE BLICHER BENDTSEN

FOTO: SONJA ISKOV
(PRESSEFOTO)

"Du skal tage en dyb indånding med inhalatoren og puste ud".

"Det er ikke det samme som en cigaret".

Scenen er sat, og social- og sundhedsassistenteleverne kæmper parvist med patienterne Grethe og Hans, der begge er indlagt på geriatrik afdeling på et fiktivt hospital på hver deres stue med hver deres sygehistorie og hver deres livshistorie.

Vi er på SOSU C i Brøndby, og de unge elever kæmper om at vinde regionsmesterskabet i SOSU Skills for social- og sundhedsskolerne i Region Hovedstaden. De skulle have været fem par elever, men på grund af sygdom er de kun fire.

Inden for 45 minutter har eleverne 10 minutter til at læse de udleverede journaler

Social- og sundhedsassistenteleverne Michéla Xotta og Michelle S. Larsen fra SOSU C vandt regionsmesterskaberne i SOSU Skills.

om de to patienter, 30 minutter til plejen og 5 minutter til evalueringen. Hvor dommerne, der har holdt øje med alt, hvad de har sagt og gjort, spørger, om de kunne have gjort tingene anderledes, og om de blandt andet kan nævne symptomerne på demens.

FORSKELLIG PLEJE

Tiden går hurtigt på scenen, og det er helt utroligt spændende og sjovt at over-

være, hvor forskelligt eleverne egentlig griber opgaven an.

Patienterne på scenen er de samme lærere med parykker, der optræder som henholdsvis Grethe og Hans med hver deres symptomer. Og journalerne, som eleverne skal orientere sig i, er ens. Den eneste forskel fra scene til scene, fra elevpar til elevpar, er, hvordan de som social- og sundhedsassistent-

elever løser opgaven. Nogle sparrer med hinanden, inden de går i gang med plejen, og andre tager hver deres patient og løser opgaven parallelt. Helt som man kan forestille sig, at det også kan ske i virkeligheden, når man ikke får talt med hinanden i en travl hverdag og derfor ikke får den nødvendige sparring fra kollegaer.

"Hvem skal lave øvelser med Hans, når han kommer hjem?"

"Jeg kommer ud bagefter, så taler vi om det."

Social- og sundhedsassistenteleven er blevet afbrudt af Hans' kone for tiende gang, mens hun er ved at vaske Hans og give ham tøj på. Det er tydeligvis en svær situation, helt som i virkeligheden, at få tid og ro til de helt nødvendige plejeopgaver. Men social- og sundhedsassistenteleven fortsætter arbejdet – helt som det sker hver dag på alle afdelinger i hele landet.

DM I SKILLS

Elever fra 51 forskellige fag fra erhvervsskolerne skal konkurrere om at blive danmarksmestre i hvert deres fag ved DM i Skills. Mesterskabet afholdes fra torsdag den 8. januar til lørdag den 10. januar næste år i Bella Center, og det er en enestående mulighed for at se de dygtige elever fra alt lige fra anlægsstruktørfaget til glarmesterfaget og selvfølgelig vores egne fra social- og sundhedsassistentfaget. Der er gratis adgang alle dage.

APP FOR DM I SKILLS

Du kan læse mere om DM i Skills og følge danmarksmesterskabet via en særlig app til din smartphone. Søg: dmiskillsapp.dk

Tillid må ikke være strategisk

Omkring 250 tillidsrepræsentanter fra 11 FOA-afdelinger i Region Hovedstaden deltog den 6. oktober i en konference om FOA's bud på en tillidsdagsorden. En tillidsdagsorden, der i modsætning til regeringens forsøg på at gøre tillid til en spareøvelse på 12 milliarder kroner, skal være med til at "redde" den offentlige sektor

AF LISE LOTTE BLICHER BENDTSEN
FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

Hvorfor en tillidsdagsorden? Hvorfor er tillid og medinddragelse vigtigt, hvis vi skal kvalificere vores kerneopgave? Decentralisering uden bureaukratisering og hvordan

arbejder man tillidsbaseret i MED-systemet?

Spørgsmålene og de mange bud og filosoferende ord havde kun ét for øje på FOA-afdelingernes tillidskonference på Teknisk Erhvervsskole Center på Frederiksberg: Hvordan får vi tilliden ind på de offentlige arbejdspladser,

så vi som ansatte får mulighed for at bruge vores faglighed i samspil med borgerne, sådan at vi kan udføre et godt stykke arbejde, fordi vi har fælles mål, viden og gensidig respekt.

Historisk har der ikke altid manglet tillid i og til den offentlige sektor. Den manglen-

de tillid er et resultat af 1980'erne og 1990'ernes modernisering og markedsførelse af den offentlige sektor, hvor man begyndte at behandle den offentlige sektor, som var den en privat virksomhed.

En udvikling, som ifølge FOA's forbundsformand Den-

nis Kristensen, har betydet en vaklende velfærd, djøfise-ring, samlebandstænkning, konkurrencestat og stigende ulighed og fattigdom. En udvikling, der i høj grad har bidraget til, at FOA's medlemmer er blevet mødt af kontrol, stopur og manglende indflydelse på, hvordan man løser arbejdsopgaverne bedst muligt.

OPGAVE UD AF FOKUS

En markedsførelse, der ifølge Hans Hvenegaard, direktør, arbejdsmiljørådgiver og arbejdslivsforsker fra Team Arbejdsliv, betyder, at de ansattes faglighed ikke bliver anerkendt, når de gør opmærksom på, at tingene ikke fungerer på arbejdspladsen. Mange har endog den oplevelse, at de bliver negligeret, når de peger på problemer i det daglige arbejde.

En tendens, som ifølge Hans Hvenegaard, er farlig, fordi fokus flyttes fra opgaveløsningen til den enkeltes smerte, og alt kommer til at handle om den enkeltes trivsel og stress i stedet for om, hvordan de ansatte i fællesskab løser opgaverne.

SAMARBEJDE FØR TILLID

Den offentlige sektor har det i det hele taget svært for tiden. Det var der bred enighed om blandt talere og de fremmødte tillidsvalgte, der ligesom regeringens produktivtetskommission, pegede på,

Fællestillidsrepræsentant Anette Hofflund fra Psykiatrien i Region Hovedstaden

at løsningen skal findes ved, at politikere og de offentlige ledelser begynder at vise de ansatte tillid.

Men tillid kommer ikke af sig selv. Man skal gøre sig fortjent til den. Tilliden kommer, når man leverer til samarbejdet, lød opfordringen til de mange tillidsvalgte fra Hans Hvenegaard.

PÅ ARBEJDSPLADSERNE

Rigtig mange af FOA-afdelingernes tillidsvalgte kunne da også fortælle om deres gode erfaringer med at samarbejde med ledelserne på deres arbejdspladser.

Tillidsrepræsentant Kristina Pedersen fra hjemmeplejen i Ishøj Kommune kunne blandt andet fortælle om deres arbejde med at sætte mennesket før systemet og borgeren i centrum. Om den indflydelse de ansatte har fået på plejepakker, nye arbejdsredskaber som iPads og ny relevant undervisning i forhold til funktionsvurderin-

ger og plejepakker. Et arbejde, som ifølge Kristina Pedersen, vil fortsætte og som allerede har betydet et større ansvar for den enkelte medarbejder samt større faglig stolthed.

Også tillidsvalgte fra psykiatrien fortalte om, hvordan de har fået ledelsen til at kigge på deres faglighed med andre øjne. De besluttede nemlig for nogle år siden, "at de ikke ville være de her sure tillidsrepræsentanter".

De ville flytte fokus fra frustration til faglighed, og derfor nedsatte de et faglighedsnetværk, hvorfra fem tillidsvalgte udarbejdede en faglighedsrapport: "Visioner for social- og sundhedsassistenter i Region Hovedstadens Psykiatri 2013". Et arbejde som har resulteret i en enorm stor faglig stolthed og respekt fra ledelserne i regionen, fortalte fællestillidsrepræsentant Anette Hofflund fra Psykiatrien i Region Hovedstaden.

infoa

Udgives af
FOA – Fag og Arbejde
Social- og Sundhedsafdelingen

Ansvarshavende:
Palle Nielsen, formand

Redaktør:
Lise Lotte Blicher Bendtsen, DJ
E-mail: llbb@foa.dk
Tlf. 4697 2182

Layout: Karen Hedegaard, DJ

Tryk: Scanprint

Oplag: 18.200

ISSN 1398-7011

Indlæg til infoa nr. 1-2015 skal være redaktionen i hænde senest mandag den 2. februar 2015.

Annoncdeadline infoa nr. 1-2015: mandag den 2. februar 2015.

infoa nr. 1-2015 udkommer mandag den 23. februar 2015.

Alle annonceforespørgsler skal rettes til journalist Lise Lotte Blicher Bendtsen.

Tlf. 4697 2182. E-mail: llbb@foa.dk

FORSIDE: SOCIAL- OG SUNDHEDSASSISTENTELEV
GABRIELLE BEELEN-BEEFTINK

FOTOGRAF: MARK KNUDSEN/MONSUN

KURSER I FAGFORENINGEN

Fra mandag den 10. november kan du tilmelde dig vinter/forårets kurser i FOA Social- og Sundhedsafdelingen. Tilmelding foregår på fagforeningens hjemmeside: www.foa.dk/sosu. Priserne er som sædvanligt lave, og kurserne for ordblinde og i matematik er gratis

Matematik

GRATIS

Start 7. januar – slut 16. juni

Onsdage kl. 16.30–20.00

NB: Der afholdes screeninger den 26. november og 3. december i år. Kurset er for alle medlemmer, men især social- og sundhedsansatte, der skal på farmakologikursus, vil have gavn af kurset, da der er tale om et "brush-up" kursus i FVU matematik.

Ordblindkursus 1

GRATIS

Start 6. januar – slut 16. juni

Tirsdage kl. 16.00–19.00

Ordblindkursus 2

GRATIS

Start 7. januar – slut 17. juni

Onsdage kl. 11.00–14.00

Hatha Yoga

Start 12. januar – slut 20.

april

13 mandage kl. 8.45–10.15

Fysiurgisk massage

Start 13. januar – slut 24.

marts

10 torsdage kl. 16.30–19.30

Yoga og meditation

Start 15. januar – slut 23.

april

13 torsdage kl. 16.30–17.55

Førstehjælp

Start 15. januar – slut 5.

februar

4 torsdage kl. 17.00–20.00

Motion og afspænding

Start 19. januar – slut 27.

april

13 mandage kl. 10.00–11.30

Kommunikation og indre udvikling

Start 27. januar – slut 17.

marts

7 tirsdage kl. 16.30–21.15

Empatisk

kommunikation med demente

Start 28. januar – slut 18.

marts

7 onsdage kl. 16.30–21.15

Tankefeltterapi

Start 29. januar – slut 26.

februar

4 torsdage kl. 18.30–21.15

Bevægelse og afspænding

Start 4. februar – slut 6. maj

13 onsdage kl. 17.00–18.30

Skavankayoga

– hold 1

Start 3. marts – slut 19. maj

12 tirsdage kl. 9.00–10.50

Skavankayoga

– hold 2

Start 3. marts – slut 19. maj

12 tirsdage kl. 10.50–12.40

Wellness for krop og sjæl

Start 5. marts – slut 26.

marts

4 torsdage kl. 18.30–21.15

Forstå, forebyg og håndter konflikter

Start 25. marts – slut 20.

maj

7 onsdage kl. 16.30–21.15

Mindfulness

– styrk dit nærvær

Start 7. april – slut 5. maj

5 tirsdage kl. 16.30–21.05

Tur: Historiske værtshuse

Torsdag den 16. april

kl. 17.00–20.00

TILMELDING

Fra mandag den 10. november kan du læse mere om vinter/forårets kurser på fagforeningens hjemmeside: www.foa.dk/sosu. Klik på fanen "Kurser i FOA SOSU". Det er også her, du kan tilmelde dig kurserne.

Har du problemer med den elektroniske tilmelding, er du velkommen til at kontakte kursussekretær Hanne Illum på telefon: **4697 2172** eller at sende hende en e-mail på: udda050@foa.dk.